

Փ Ր Փ Ո Ւ Ր Ն Ե Ր

Կ Ա Ր Ր Ա Ի Ա Ն Ա Ն Ա Ն

Հեռուն, հեռուն, մրռայլոտ անապատին ծալքերէն՝
Յոգնած, լըբուած, կու գայ սեւ կարաւան մը տըխրական,
Գորշ աւազին մըրըրկող անեզրութեանը մէջէն,
Հոն սեւեռուն՝ ուր այգեր պիտի ծնին դիւթական:

Սեւ ու մըռայլ զանգուած մը՝ յառաջ կը շարժի կամաց,
Արիւնոտ հետքեր թողլով հըծծող աւազին լանջքին
Վըրայ. Սարսափին՝ յոյսին արծազանգները՝ հովտաց
Փըլշող, դիզուող կատարաց տակ կը թաղուին տըրտմագին:

Աչերն անոնց մահակեր՝ կոյս ողատ այգէն լըբուած,
Փոթորկայոյզ եթերին զըրկէն կը ծըծեն հիմակ,
Զեփիւռին ահարեկիչ՝ սրմբած ըստինքին կառչած,
Տառապանքին՝ պայքարին մահապարտ կաթէն յըստակ:

Անոնց գերեզմանոցին նայուածքներէն ահարեկ՝
Կը դաղըրի չոր ծիծաղը անապատին հեւացող.
Մըռայլոտ ուրուականներ կ'անէանան սըրտարեկ՝
Տըժգոյն, առկայծ դէմքերու լուռ հըմայքին տակ ցընցող:

Անվերադարձ տենչերը հոգիներուն այդ լըբուած,
Կը զըրկեն մեծ պարապը անապատին դողահար.
Կ'օրօրուին՝ յոյսին ճընշող անուրջներով երազուած,
Մինչև մարին նայուածքներն՝ վերջաւոյսին հետ տըկար:

Եկան, եկան ծովերու մէջէն խանձած՝ արիւնոտ,
Իրենց յոյսեր շողացին զիշերներու խաւարով.
Եկան իրարու քով սեւ հովիտներէն անծառնօթ,
Յաւին պատանքը հիւսել կ'ըզման այգի կարմիրով:

Տես, տես յաւերժական՝ սեւ ամօթը իրենց ճակտին,
Ու հոն կը կարդաս հրպարտ աչքուան մէջ մոգական՝
Անծանօթ մեռելներու բողոքները վըրէժին.
Կը փախչին, կը հեռանան այդ գոռումէն վըճռական:

Ուրկէ՞ եկան, ո՞ւր կ'երթան անբիծ հոգիք Անէծքին. —
Անկարեկիր ափերը մոռացութեան մենաւոր.
Հըրդեհուած քաղաքներու արիւնոտ շողեր վըրջին
Յօդէն օդին մէջ ցաւին յետին սերմեր թռնաւոր:

Յաւի անյայտ ափերէն եկան ու գըտան զիրար,
Թողլով անհուն լըքուածներ տառապանքին ցիրուցան.
Եկան արեան՝ մըրրիկին եղեռներէն հոգեվար,
Եւ դիզուեցան Սարսափի վըրանին տակ մերկ անձայն:

«Ո՛հ զարկին, հասէ՛ք», լըսուի երազողէ մը լըքուած,
Կը փըրփըրին գանկեր, շունչ մը կ'եղերերգէ անըսպառ.
Վերջին նոպան կ'երազեն՝ դողող լանջըրը քընած,
Բընութեան սարսուռներուն աննիւթ գիրկը հըրավառ:

Ուր հանգչին՝ հո՛ն աղէտըին ըստուերը կը թեւածէ...
Հո՛ն գիշերին իօ՛ւ պարը յաւերժապէս կը դադրի.
Վայրի քամին աղէտըին ըսկիզբը կ'եղերերգէ,
Ու անուրջներ կը հլուէ ամայութեանց մէջ վայրի.....

ՎԱՀԱՆ Գ. ԹԱՇՃԵԱՆ

ՊԶԿԱՑՈՂ ԹԻԹԵՐ

ՂԱՐԻՊ ԱՂԲՐՏՈՅՍ

Հէգ հոգիս սեպ կողի վըշտատեսիլ ժայռերէն՝
Շիթ շիթ գուլալ ջուր մը պահդ արտասուագին կը սըզկայ,
Մահամերձի մը վերջին հեւքերուն պէս վըշտակայ՝
Որ ցաւագին՝ մերթ ընդհատ կ'արձագանգի դառնօրէն:

Դժբաղդ հոգիս, մարտիրոս և որբ ազգիս քանդըւած՝
Սուգով կայուն՝ արցունքոտ վրկայարանն եղաւ լոկ.
Որ մահօրէն դիմացաւ ամէն լացի վըշտոտոգ,
Սէգ կոթողի մը նըման սար շեշտերովն երկնայած:

Կանգուն մընաց, որպէս զի ապագայի դարերուն
Բոլոր պատմէ ինք՝ թէ միշտ խոշտանգակոծ ազգ մը կար,
Որ զոհ եղաւ հիքօրէն, ախ, սիրտերու կարծրաքար,
Յագեցնելու անոնց վատ ոխը տենդոտ՝ երբերուն...:

Ողբամբունչ ըսպասեց՝ որպէս զի ինք փըրփըրագին
Սև ազգերու ճակատին գամէ թուրի մըրուրներ,
Որոնք հանդարտ հիւսեցին երազն իրենց քաղցրաստուեր,
Նահատակումն դիտելով անմեղ եղբօր մը կեանքին:

Երկար դարեր իր ըմպած ջեր արիւնը սեպէս,
Բոլոր վիշտերն ու սուգերն ու դառնագոյն կեանքն է՝ որ
Հիմակ շիթ շիթ կը մըզուի ժայռ կողերէն սըզաւոր,
Ջարնըւած մայր եզնիկին կողէն կաթոգ շիթին պէս: